

Vejledning for lokale varer, mel og gryn

Formål	<p>Formålet med denne vejledning for mel og gryn er at sikre gode, sikre og lovlige fødevarer til Coops kunder.</p> <p>Denne vejledning og tilhørende bilag skal ses som et uddrag af gældende lovgivning, hvor vi har udtrukket hovedelementer fra lovgivningen samt tilføjet særlige Coop krav. Særlige Coop krav er markeret med <i>kursiv</i>.</p> <p><u>Coop Danmark understreger dog, at det altid er dit ansvar som leverandør at leve op til gældende lovgivning.</u></p>
Hvad er mel og gryn?	
Mel	Mel er findelte ingredienser af korn. Kornet kan fx være rug, byg, havre, hvede, spelt, emmer og enkorn.
Gryn	Gryn er kerner, der er knuste eller formalede til grovere dele end mel. De kan også være valsede. Gryn fremstilles af boghvede, byg, havre, hvede og majs.
Kontrol og registrering	Kontrolopgaverne varetages af Fødevarestyrelsen. Du skal derfor som producent af korn, mel og gryn være registreret hos Fødevarestyrelsen. Hvis du selv dyrker dit korn, skal din planteavl være registreret.
Egenkontrol	Du skal som leverandør kunne fremvise et velbeskrevet egenkontrol program. Ansvoaret for at fødevarerne er sikre, ligger altid hos den enkelte fødevarevirksomhed. Egenkontrollen er din egen kontrol af, at din virksomhed og at dine varer lever op til dette ansvar.
Risikoanalyse	For at finde ud af hvilken type egenkontrol du skal foretage, skal du først lave en risikoanalyse. Det gælder første gang, du foretager egenkontrol - eller ved ændring i din produktion mm. En risikoanalyse er en gennemgang af sammenhængen mellem; virksomhedens fødevareaktiviteter, risici forbundet med aktiviteterne og styringsmuligheder – dvs. hvad virksomheden kan gøre for at undgå, at kunderne bliver syge. Du kan finde hjælp til udarbejdelse af risikoanalyse på Fødevarestyrelsen hjemmeside: http://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Guides/Sider/Sadan-laver-du-en-risikoanalyse.aspx .
Dyrkning af korn	<ul style="list-style-type: none">• Afgrøderne må kun blive vandet med vand fra godkendte drikkevandsforsyninger• Der må ikke bruges husdyrgødning i en periode umiddelbart før høst• Skadedyr som mus og rotter skal bekæmpes effektivt. Fødevarer, som kan være forurenset af skadedyr, skal kasseres
GMO	<i>Kornet må ikke være gensplejet.</i>
Bestråling	<i>Kornet må ikke være bestrålet.</i>

Glyphosat og glyphosat- trimesium	Kornet skal være dyrket uden glyphosat og glyphosat-trimesium.
Opbevaring af korn	Opbevaringsforholdene, planlagre og siloer, skal være rene og sikret mod skadedyr. Se vejledning fra Dansk Landbrugsrådgivning Landscentret.
Levering	Ved levering til mølle er det vigtigt, at dette sker med velholdte og rengjorte transportmidler. Dette betyder et lad, der er rent og tørt og fri for fremmed lugt.
Produktion af mel, gryn mv.	<ul style="list-style-type: none"> Skadedyr som mus og rotter skal bekæmpes effektivt. Fødevarer, som kan være forurenset af skadedyr, skal kasseres Bygninger, der anvendes til produktion skal være insekttætte, dvs. vægge og tag skal være tætte og der skal være insektnet i vinduer
GMO	<i>Mel og gryn må ikke være af korn der er gensplejet.</i>
Bestråling	<i>Mel og gryn må ikke være af korn der er bestrålet.</i>
Tilladte ingredienser	Maltmel (hvede eller byg) kan tilskættes for at styre enzymaktiviteten i melet og sikre et stabilt faldtal.
Tilsætnings- stoffer	<p>Der må til melet tilskættes ascorbinsyre (E 300) og cystein (E 920). Godkendte fødevaretilsætningsstoffer. Se EF nr. 1333/2008 af 16. december 2008. Tilsætningsstoffer er ydermere reguleret af EU listen. Her reguleres tilsætningsstoffet alt efter, hvilken kategori af fødevarer den tilskættes:</p> <p>https://webgate.ec.europa.eu/foods_system/main/?event=display</p> <p>Vælg 'categories' (øverst højre hjørne) - '6. cereals and cereals products' - '6.2 Flours and other milled products and starches'</p>
Kvalitetskrav til korn	<p>Generelle kvalitetskrav</p> <p>Kornet skal være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sundt - Fri for angreb af skadedyr, herunder mider, og svampe - Fri for fremmedlugt og misfarvning - Være fri for urenheder (strå, ukrudtsfrø, sten, ekskrementer mv.), forureninger (pesticider, mykotoksiner, tungmetaller, dioxin og organiske forureninger). - Skal være frit for kerner med misfarvede kim - Frit for meldrøje (max. 0,05 %) - Skal være velrenset og fri for iblanding af andre kornarter <p>Kernerne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Være store og veludviklede - Have høj rumvægt - Være levende (have vitalitet) - Have lav enzymaktivitet

Specifikke kvalitetskrav	De specifikke kvalitetskrav til mel er vejledende. Disse kan variere fra år til år afhængig af høsten. Følgende er kvalitetskrav for kornet, altså hele kernen, og dermed ikke melet:																			
	Hvede	Rug	Havre																	
Vandindhold	Max. 14,5 %	Max. 14,0 %	Max 14,5 %																	
Rumvægt	Min. 78 kg/hl	Min. 74 kg/hl	Afskalbar																	
Spireevne	Min. 90 %	Min. 90 %	Min. 90 %																	
Faldtal	Min. 275	Min. 140	-																	
Pesticider	Korn er underlagt en maksimalgrænseværdi for restindhold af pesticider. Maksimalgrænseværdier for alle afgrøder og pesticider kan ses i kommissionens LMR-database .																			
Forurenende stoffer	Korn må ikke markedsføres, hvis det indeholder de nedenfor nævnte forurenende stoffer i en koncentration, der overstiger de fastsatte grænseværdier. Fødevarestyrelsen har fastsatte kriterier for prøveudtagning og analyser af sådanne varer.																			
Aflatoxiner	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Varegruppe</th><th colspan="2">Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)</th><th rowspan="2"></th></tr> <tr> <th>B₁</th><th>Summen af B₁, B₂, G₁ og G₂</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Korn</td><td>2,0</td><td>4,0</td><td></td></tr> </tbody> </table>				Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)			B ₁	Summen af B ₁ , B ₂ , G ₁ og G ₂	Korn	2,0	4,0							
Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)																			
	B ₁	Summen af B ₁ , B ₂ , G ₁ og G ₂																		
Korn	2,0	4,0																		
Ochratoksin A	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th colspan="2">Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Uforarbejdet korn</td><td colspan="2">5,0</td><td></td></tr> </tbody> </table>				Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)			Uforarbejdet korn	5,0										
Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)																			
Uforarbejdet korn	5,0																			
Deoxynivalenol	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th colspan="2">Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Uforarbejdet korn, undtagen durum, havre og majs</td><td colspan="2">1250</td><td></td></tr> <tr> <td>Uforarbejdet durumhvede og havre</td><td colspan="2">1750</td><td></td></tr> <tr> <td>Korn til direkte konsum</td><td colspan="2">750</td><td></td></tr> </tbody> </table>				Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)			Uforarbejdet korn, undtagen durum, havre og majs	1250			Uforarbejdet durumhvede og havre	1750			Korn til direkte konsum	750		
Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)																			
Uforarbejdet korn, undtagen durum, havre og majs	1250																			
Uforarbejdet durumhvede og havre	1750																			
Korn til direkte konsum	750																			
Zearalenon	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th colspan="2">Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Uforarbejdet korn</td><td colspan="2">100</td><td></td></tr> <tr> <td>Korn til direkte konsum</td><td colspan="2">75</td><td></td></tr> </tbody> </table>				Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)			Uforarbejdet korn	100			Korn til direkte konsum	75						
Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)																			
Uforarbejdet korn	100																			
Korn til direkte konsum	75																			
Meldrøjesklerotier og meldrøjealkaloider	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th colspan="2">Grænseværdi (g/kg)</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Uforarbejdet korn</td><td colspan="2">0,5</td><td></td></tr> </tbody> </table>				Varegruppe	Grænseværdi (g/kg)			Uforarbejdet korn	0,5										
Varegruppe	Grænseværdi (g/kg)																			
Uforarbejdet korn	0,5																			
Bly	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th colspan="2">Grænseværdi (mg/kg vådvægt)</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Korn</td><td colspan="2">0,20</td><td></td></tr> </tbody> </table>				Varegruppe	Grænseværdi (mg/kg vådvægt)			Korn	0,20										
Varegruppe	Grænseværdi (mg/kg vådvægt)																			
Korn	0,20																			
Cadmium	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th colspan="2">Grænseværdi (mg/kg vådvægt)</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Korn, undtagen hvede</td><td colspan="2">0,10</td><td></td></tr> <tr> <td>Hvede, hvedeklid og hvedekim</td><td colspan="2">0,20</td><td></td></tr> </tbody> </table>				Varegruppe	Grænseværdi (mg/kg vådvægt)			Korn, undtagen hvede	0,10			Hvede, hvedeklid og hvedekim	0,20						
Varegruppe	Grænseværdi (mg/kg vådvægt)																			
Korn, undtagen hvede	0,10																			
Hvede, hvedeklid og hvedekim	0,20																			

Kvalitetskrav til mel, gryn mv.										
Pesticider	Mel og gryn mv. er underlagt en maksimalgrænseværdi for restindhold af pesticider. Maksimalgrænseværdier for alle afgrøder og pesticider kan ses i kommissionens LMR-database .									
Forurenende stoffer	Mel, gryn mv. må ikke markedsføres, hvis det indeholder de nedenfor nævnte forurenende stoffer i en koncentration, der overstiger de fastsatte grænseværdier. Fødevarestyrelsen har fastsatte kriterier for prøveudtagning og analyser af sådanne varer.									
Aflatoxiner	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th colspan="2">Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)</th></tr> <tr> <th></th><th>B₁</th><th>Summen af B₁, B₂, G₁ og G₂</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Forarbejdede kornprodukter</td><td>2,0</td><td>4,0</td></tr> </tbody> </table>	Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)			B ₁	Summen af B ₁ , B ₂ , G ₁ og G ₂	Forarbejdede kornprodukter	2,0	4,0
Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)									
	B ₁	Summen af B ₁ , B ₂ , G ₁ og G ₂								
Forarbejdede kornprodukter	2,0	4,0								
Ochratoksin A	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th>Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Forarbejdede kornprodukter og korn bestemt til direkte konsum</td><td>3,0</td></tr> </tbody> </table>	Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)	Forarbejdede kornprodukter og korn bestemt til direkte konsum	3,0					
Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)									
Forarbejdede kornprodukter og korn bestemt til direkte konsum	3,0									
Deoxynivalenol	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th>Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mel af korn, klid og kim der markedsføres som færdigvare til direkte konsum</td><td>750</td></tr> </tbody> </table>	Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)	Mel af korn, klid og kim der markedsføres som færdigvare til direkte konsum	750					
Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)									
Mel af korn, klid og kim der markedsføres som færdigvare til direkte konsum	750									
Zearalenon	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Varegruppe</th><th>Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mel af korn, klid og kim der markedsføres som færdigvare til direkte konsum</td><td>75</td></tr> </tbody> </table>	Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)	Mel af korn, klid og kim der markedsføres som færdigvare til direkte konsum	75					
Varegruppe	Grænseværdi ($\mu\text{g}/\text{kg}$)									
Mel af korn, klid og kim der markedsføres som færdigvare til direkte konsum	75									
Mærkning	Der henvises ydermere til den generelle mærkningsvejledning i bilag 2.									
Oprindelse	<i>Korn, mel og gryn skal være mærket med dansk oprindelse. Desuden skal bynavn, område, landsdel eller lignende fremgå.</i>									
Allergene ingredienser	Ved nogle sorter kan det ikke forventes, at forbrugeren er bekendt med, at denne er et allergen. Dette kan fx gøre sig gældende ved spelt. Derfor skal denne mærkes som allergen: 'spelt (hvede)'.									
Næringsindhold	<p>Den obligatoriske næringsdeklaration <u>kan</u> desuden suppleres med 'kostfibre'. Kostfibre <u>skal</u> deklarereres, hvis man anvender 'Nøglehullet' se 'Anprisning'.</p> <p>Mel der ikke har undergået andre processer end formaling og afskalning og hvortil der ikke er tilsat ingredienser (herunder tilsætningsstoffer, vitaminer eller mineraler) er fritaget for kravet omkring den obligatoriske næringsdeklaration.</p>									

Anprisning	Det er tilladt at anprise fiberindholdet. Produktet kan mærkes med 'Fiberkilde' hvis det indeholder min. 3 g fibre pr. 100 g. Produktet kan mærkes med 'Højt fiberindhold' hvis det indeholder min. 6 g fibre pr. 100 g.
Nøglehullet	Hvis produktet lever op til kriterierne for 'Nøglehullet', kan det anprises hermed. Nøglehullet er Fødevareministeriets officielle ernæringsmærke, der skal gøre det nemmere for forbrugerne at finde de sundere fødevarer. Kriterierne for Nøglehullet kan findes via hjemmeside altomkost.dk

Dokumentet er udarbejdet på baggrund af:

Møllernes anbefalinger og kvalitetskrav 2017 <http://centrovice.dk/wp-content/uploads/2016/03/Br%C3%B8dkorn-M%C3%B8llernes-anbefalinger-og-kvalitetskrav.pdf>

Forordning 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for forurenende stoffer i fødevarer

Forordning 1169/2011 af 25. oktober 2011

Fødevarestyrelsens vejledning om mærkning af fødevarer

Eksempel på mærkning:

